

Mười năm qua

Nhất Linh

- Ý truyện của Phạm Ngọc Thọ

Ngày 25 tháng 10 năm 1924

Anh Trung yêu dấu,

Chắc anh còn nhớ mấy giọt nước mắt của em đã thấm ướt tay anh đêm qua. Anh hẳn không ngờ rằng đêm qua lại là đêm em phải vĩnh biệt anh, vĩnh biệt người đầu tiên đã cho em biết thế nào là tình yêu ở đời. Anh hỏi có em vì có sao mà khóc, thì em chỉ mỉm cười, nũng nịu đáp lại: vì em yêu anh quá, vì sung sướng quá. Anh có ngờ đâu em khóc vì em phải xa anh, vì em đã quyết phải rời xa anh ra.

Vâng, em cần phải xa anh. Em sẽ đi, đi thật xa. Anh đừng tìm kiếm em làm gì vô ích, vì không bao giờ, không bao giờ nữa, anh có thể gặp được em, gặp được Lan Hà yêu quý của anh nữa. Anh chỉ biết rằng ở một nơi xa xôi mà không bao giờ anh đi tới, em vẫn dùng những ngày tàn sót lại để hối hận về những sự lỗi lầm đã qua và để luôn luôn tưởng tới anh.

Anh ạ, em không muốn làm hại đời anh, vì vậy nên em phải miễn cưỡng xa anh, để anh "lập lại cái đời niên thiếu của anh".

Xin anh tha lỗi cho em đã làm anh đau khổ, xin anh tha lỗi cho con Lan Hà khốn nạn này đã đến làm vẩn đục quãng đời ngây thơ, trong sáng của anh. Em chỉ là một cô gái giang hồ dày dạn phong trần mà ai cũng có thể khinh được. Nhưng anh thì anh chỉ thương em mà không nỡ khinh em. Vì gái giang hồ này đã tình ngộ biết mình là hòn đá chắn ngang bước đường tiến thủ của một gã thiếu niên chứa chan hy vọng về tương lai như anh... vì không muốn làm hỏng đời một người yêu, gái giang hồ này đã biết hy sinh cả hạnh phúc ái tình.

Thôi xin vĩnh biệt anh và anh cho phép em hôn anh một lần cuối cùng. Cái hôn ở ngoài ngàn dặm, em chắc nó tinh khiết, thanh cao hơn những cái hôn tục tĩu dâm ô mà em đã hiến cho biết bao nhiêu người khác trong những giờ phút điên rồ.

Xin vĩnh biệt anh... không gặp anh nữa, nhưng xin anh nhớ cho rằng ở phương trời mù mịt không lúc nào là em không để hồn nhớ tới anh...

Sang năm, hễ lúc nào em thấy lá thu rơi, gió heo may thổi như hôm nay thì em sẽ viết thư cho anh để nhắc anh nhớ lại trong giây phút cái tình của em đối với anh, cái tình trong sạch trong cuộc đời như nhuốc của em.

Người yêu anh: LAN HÀ –

Ngày 25 tháng 10 năm 1925

Anh Trung yêu dấu,

Hôm nay em thấy gió heo may thổi ở ngoài vườn nắng... lá vàng rơi... Một năm đã qua.

Em viết thư để nhắc anh nhớ đến em giấy lát, chỉ giấy lát thôi, vì em không muốn làm huyên náo cái đời yên tĩnh của anh.

Một năm qua, em chắc đã đủ làm cho anh dịu được vết thương cũ, hồi đời ta mới vĩnh quyết. Em muốn anh thỉnh thoảng tưởng nhớ đến em, đến người bạn gái ở chốn xa xôi này, nhưng em ao ước rằng lòng tưởng nhớ đó không đến nỗi làm buồn anh nhiều quá, mà chỉ cho anh biết rằng ở đâu đó có một người đang tha thiết yêu anh, và mong mỏi cho anh được sung sướng.

Chắc anh vẫn thường tự hỏi: nhưng Lan Hà bây giờ ở đâu? Em dám chắc rằng không bao giờ anh có thể biết được, vì em ở một chốn quê hẻo lánh, mà không đời nào anh bước chân tới. Hiện nay em sống một đời bình tĩnh lạ thường. Em đã đổi khác trước nhiều, giá anh có tình cơ trông thấy em, anh cũng không nhận ra. Em muốn trong ít lâu - có lẽ độ mười năm - sống một đời giản dị, trong sạch để xóa nhòa hẳn cái quá khứ nặng nề kia đi, vì biết đâu sau này em lại không có cái hy vọng được gặp anh, nhưng bây giờ thì chưa thể được. Bây giờ thì em chỉ có thể trở lại với anh trong tưởng tượng mà thôi, và gặp gỡ anh trong những giấc mơ ngắn ngủi. Bây giờ thì em chỉ còn có cái hy vọng đợi đến mùa thu sang năm...

LAN HÀ

Ngày 25 tháng năm 1934

Anh Trung,

Mười năm qua ...

Đã mười năm trời ... em xa anh.

Đã mười năm trời ... em rời bỏ cõi trần.

"Em rời bỏ cõi trần"?...

Vâng, Lan Hà của anh đã chết rồi... chết đã mười năm nay rồi.

Nếu anh giờ mười lá thư em đã gửi cho anh, anh sẽ thấy cùng một nét chữ viết cùng một màu mực, cùng một thứ giấy và anh sẽ rõ sự lạ lùng kia.

Phải, chỉ mới đêm qua chúng ta đã chia tay nhau.

Mới đêm qua gục đầu vào ngực anh, em còn thỏn thức, mặc lệ sầu tuôn thấm ướt tay anh.

Mới đêm qua, sau khi biệt anh, em về thu xếp đồ đạc như sắp đi xa... rồi sáng hôm sau, mặc một chiếc áo nâu cũ kỹ để không ai nhận được ra em nữa, em vào nằm đợi chết... trong nhà thương.

Trong mấy tháng nay em vẫn giấu không cho anh biết rằng em mắc bệnh lao, không có hy vọng gì chữa khỏi. Đó là thứ bệnh thông thường để kết liễu đời những gái giang hồ như em.

Rồi nằm trong nhà thương, em dùng những ngày cuối cùng trong đời em để viết luôn mười bức thư này. Em dặn một người thân, cứ theo đúng ngày, tháng, năm gửi tới cho anh.

Thế rồi mai kia, cùng với lá vàng rơi... em về cõi chết, để lại trên đời một tập thư thay người. Bức thư cuối cùng em viết từ "đêm nay" mà mãi... "ngày nay" anh mới đọc. "Ngày nay" tức là... mười năm về sau của "đêm nay".

Mười năm sau em mới ngỏ cho anh biết rằng em lừa dối anh. Xin anh tha lỗi cho em và xem những dòng sau đây, anh sẽ biết vì cớ gì em lừa dối anh.

Đau lòng cho em quá! Đến lúc được cái hạnh phúc anh yêu dấu, yêu bằng một thứ tình khác xa với những thứ tình giả dối kia, thì lại là lúc em phải từ giả cõi đời. Em đau lòng, rồi em ghen với hết cả mọi người được sung sướng, em không muốn cho anh biết là em đã chết, để mong kéo dài cuộc tình duyên này mười năm nữa.

Nhìn lại cuộc đời rỗng không, hiu quạnh của em, nghĩ đến nay mai phải về chốn "nghìn năm yên lặng", không còn ai nhớ đến nữa, em thấy lạnh cả người, em sợ lắm. Mười bức thư này sẽ an ủi em khi nhắm mắt, vì, em chắc rằng ở trên đời, mười năm sau ít ra cũng còn có anh tưởng nhớ đến em. Bây giờ biết sự thực rồi, anh có thể khinh em được, khinh em mà vẫn phải thương em. Em chỉ cốt có thể thôi, cốt còn có người thương đến em mười năm sau khi em chết. Người đó không là anh thì còn là ai?

Em không cần giấu chỗ ở của em nữa. Chốn quê hẻo lánh em nói trong những bức thư trước ở ngay gần anh... anh cứ xuống nghĩa trang N.T. và tìm đến mộ nào bia có đề những chữ: Nguyễn Thị Kim 25 tuổi, mất năm 1924. Chỗ ở cuối cùng của em đó.

Nhưng lúc anh nhận được bức thư này, thương nhớ đến em mà xuống thăm, em chỉ sợ mấy chữ bia đã mờ rồi, anh không nhận ra được mộ em nữa.

Thôi anh Trung yêu dấu, em biệt anh... biệt anh hẳn. Từ nay không còn có những bức thư của em cứ năm năm mỗi khi thu sang lại đến làm bận rộn đời anh nữa.

Nhưng mỗi năm hễ anh thấy lá vàng rơi, thấy hơi gió heo may đến mơn man mái tóc anh, má anh, thì xin anh coi nó như cái hôn âu yếm của người đã khuất từ lâu, cái hơi thở cuối cùng của Lan Hà năm xưa...

Người yêu anh: LAN HÀ